

mer. Dette bidrager til at øge Usikkerheden for den toldbeskyttede Industris Fremtid.

Man kunde maaske fra de ærede Medlemmers Side, der ville gaa videre end vi i denne Sag, sige: Men naar Forholdet er dette, hvorfor vente I saa ikke? Hvorfor vente I ikke for at komme adskilligt videre i den Retning, hvorhen vi dog ere enige om, at vi ville? Vi svare dertil: Vi mene — derpaa bygge vi hele vor Politik —, at det er vor Pligt at arbejde med den bestaaende Forfatning og søge at bringe de bedst mulige Resultater ud af Arbejdet paa dens Grund. Vi mene desuden, at denne Ventetid — hvor lang den bliver, flere eller færre Aar, ingen kan beregne det — vil være skæbnesvanger for Erhvervslivet her i Landet i sin Helhed, og at de store Vanskeligheder ved at administrere den nuværende Toldlov paa en nogenlunde forstandig og rimelig Maade ville stige i den Grad, at den Skade, der flyder af at vente, er for stor til, at vi tør paatage os Ansvaret derfor.

Men jeg vender mig paa ny til dem, der staa paa den toldbeskyttede Industris Side, og siger til dem: Vent Dem ingen Strømkæntning her i dette Land. Selv om De ville vende Blikket ud fra Rigsdagens Vægge og ud til den Befolkning, af hvilken Rigsdagen fremgaar, have De intet at vente der. Landbruget, som man en Tid søgte at vinde for protektionistiske Synsmaader ved at love det Toldbeskyttelse paa dets Hovedprodukter, har vendt sig fra denne Tanke. Selv de, der i tidligere Tid syslede med den — og det var altid et lille Mindretal af Landbrugets Mænd —, anse nu denne Tanke for ganske haabløs og have opgivet enhver Virken for dens Realisation. Arbejderne, som man ogsaa har søgt at vinde for den protektionistiske Politik, have især i sidste Samling med saa stor Kraft og Uforbeholdenhed vendt sig bort fra denne, at der heller intet er at vente i den Retning. Saavel her i Rigsdagen som blandt Vælgernes Side se, at Fremtiden gaar i den Retning, hvori Folketingets Forslag peger, og intet viser hen til en tilbagegaaende Udvikling hverken her i Salen eller udenfor. Jeg vil derfor indstændigt anbefale saavel Venner som Modstandere af dette Forslag at bidrage, hvad de kunne til, at vi naa en Løsning i denne Samling. Vennerne maa sige sig selv, at om vi end maaske ad Aare kunne naa noget bedre, slippe vi i alt Fald for en lang og pinlig Ventetid, som er svanger med mangfoldig Urolighed og Usikkerhed

for de bestaaende Erhverv her i Landet. Modstanderne maa sige sig selv, at forkaste de dette, risikere de at faa noget, der er værre.

Det forekommer mig, at disse nøgterne Betragtninger maa være egnede til at fremme Forhandlingsvilligheden, maa være egnede til at bringe Landstinget til at tage mod den Haand, som fra dette Tings Side udstrækkes imod det. Jeg tør da ogsaa sige, at adskillige af de Udtalelser, der faldt i det andet Ting — og jeg tænker her i Særdeleshed paa Ordføreren's Udtalelser —, tyde paa, at en saadan Forhandlingsvillighed er til Stede.

Borgbjerg: Socialdemokratiets Ordfører ved Toldlovens 1ste Behandling i Fjor, min højtærede Kollega, det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds (Sigvald Olsen), som ogsaa har været Socialdemokratiets Ordfører ved tidligere Toldbehandlinger, blev desværre, som ærede Medlemmer ville erindre, syg i Fjor og kunde ikke deltage i hele Udvalgets Arbejde og ikke være med ved Betænkningens Afgivelse. Han har derfor anmodet mig om ogsaa i Aar at tage Ordet i denne Sag.

Det Lovforslag, her foreligger oversendt fra Landstinget, behøver man maaske ikke at underkaste nogen særlig grundig Kritik, for det dømmes sig selv, det er umuligt. Ingen, der giver sig af med Toldpolitik, kan i Virkeligheden tage det alvorligt. Jeg vil dog gøre nogle enkelte Bemærkninger derom. Det skal ikke blive mange, jeg ved, at Tingets Medlemmer gerne ville have Ferie Lørdag og Mandag, og jeg ved, at det ikke vilde blive godt modtaget, hvis jeg vilde dvæle ved de mange Enkeltheder i Lovforslaget, som det i og for sig kunde være fristende at dvæle ved.

Jeg vil blot erindre om, at da Folketinget sidste Vinter henad Foraaret sendte sit Toldlovsforslag op til Landstinget, lød det baade fra Protektionismens Talsmænd her i Tinget og navnlig fra dens Talsmænd i Pressen ude i Landet — de Røster have genlydt hele Sommeren — Udtalelser om, at nu skulde det egentlige, alvorlige, sagkyndige Arbejde med Toldloven begynde. Hvad der var vedtaget henede, hvad Finansministeren havde forelagt, og hvad dette Ting havde vedtaget, var Slumpetræf, det var Toldsatser paa Skøn, nu skulde Landstinget gøre Arbejdet, og alle, der havde Interesse for vort Lands Erhverv, maatte se hen til Landstinget